

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
XXII НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**Одеського державного
екологічного університету**

23 – 31 травня 2023 р.

**ОДЕСА
2023**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
XXII НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
Одеського державного екологічного університету
(23-31 травня 2023 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2023**

<p>Приходько Н. О., аспірант 1-го року навчання Наукове керівництво: Шотова-Ніколенко Г.В., канд. філол. наук, доц., Хоменко І.А., канд. геогр. наук, доц. SYNOPTIC MECHANISMS OF THE ORIGIN AND MAINTENANCE OF THE MOST POWERFUL HEAT WAVES OVER THE TERRITORY OF UKRAINE</p>	217
<p align="center">Секція «ОКЕАНОЛОГІЇ ТА МОРСЬКОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»</p>	219
<p>Торгонський А.В., аспірант Науковий керівник: Тучковенко Ю.С., д-р геогр. наук, професор ПРИРОДНІ ТА АНТРОПОГЕННІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ВОД ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЧОРНОГО МОРЯ</p>	219
<p>Стратійчук О. В. маг. гр. МЗО-22 Науковий керівник : Берлінський М.А., д-р геогр. наук, проф. ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНІ УМОВИ ГИРЛОВОЇ ЧАСТИНИ ДНІСТРА</p>	221
<p>Рибалко Є.С., маг. гр. МЗО-22 Науковий керівник: Дерик О.В., старший викладач ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ РІЧОК АВСТРАЛІЇ БАСЕЙНУ КОРАЛОВОГО МОРЯ</p>	223
<p align="center">Секція «ЕКОНОМІКИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»</p>	225
<p>Маковецька А. О., маг. гр. МЕД-22 Науковий керівник: Губанова О. Р., д. екон. н., проф. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА «СОНЯЧНОЇ ЕЛЕКТРИКИ» В КИТАЇ</p>	225
<p>Кіліян О.В., маг. гр. МЕД-22 (з/ф) Науковий керівник: Сербов М.Г., д.е.н., проф. ІНВЕСТИЦІЙНІ ДОМІНАНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНОЇ МОДЕЛІ СТАЛОГО УПРАВЛІННЯ ПРІСНОВОДНИМИ РЕСУРСАМИ РЕГІОНУ</p>	227
<p>Бучка А. В., асп. 1-го року навч. Науковий керівник: Губанова О. Р., д. екон. н., проф. АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ В СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ ЕЛЕКТРИЧНОГО ТА ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАДНАННЯ: ТЕМПИ УТВОРЕННЯ ТА РОЗПОДІЛЕННЯ В СВІТІ ТА УКРАЇНІ</p>	229

Стратійчук О. В. маг гр. МЗО-22

Науковий керівник : Берлінський М.А., д-р геогр. наук, проф.

Кафедра Океанології та морського природокористування

Одеський державний екологічний університет

ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНІ УМОВИ ГИРЛОВОЇ ЧАСТИНИ ДНІСТРА

Структура гирлової області Дністра є складною. Вона включає мало рукавну дельту заповнення, лиман, пересип. Природні умови лиману різноманітні і відчують дедалі більше інтенсивне антропогенне навантаження. Використання рекреаційних ресурсів та збереження при цьому унікальних природних систем потребує врахування всіх особливостей розвитку гирлової галузі – гідрологоморфологічних, літодинамічних, гідробіологічних.

Мета досліджень – кількісні оцінки складових бюджетів води та біогенних речовин в системі Дністровського лиману за даними річного циклу гідрологічних і гідрохімічних спостережень.

Об'єкт досліджень – нижня частина басейну ріки Дністер та Дністровський лиман.

Дністровський лиман – друге за величиною водоймище північно-західного Причорномор'я. Він є розширеною річковою долиною р. Дністер, витягнута з північного заходу на південний схід. Повідомляється лиман з Чорним морем через гирло Цареградське завглибшки 8 – 10м, шириною 300м.

Довжина гирлової ділянки Дністра, яка витягнута з північного заходу на південний схід, дорівнює 57 км, ширина – 4-6 км. На цій ділянці у складі 9 гирлового геокомплексу Дністра виділяють аквально-плавнево-дельтовий та долинний сектори, що становлять найбільшу цінність у пониззі Дністра. Важливим елементом ландшафту гирлової ділянки є плавневі озера. В цілому їх можна нарахувати близько ста, але основними є 10-15. Більшість озер плавневого масиву з'єднується з рукавами річки невеликими водотоками - ериками, які перерізають прирусловий вал, а далі проходять через зарості очерету. Ширина самих великих з них становить 15-20 м, максимальна глибина - 1,5 м. Саме за допомогою Ерік здійснюється основне надходження води в озера.

Розподіл глибин в Дністровському лимані однорідний, вони плавно зменшуються з північного заходу на південний схід. Найбільші глибини знаходяться в північній частині водоймища, причому ізобата 2 м проходить досить близько від берега. У центральній частині лиману знаходиться широка смуга піщаної мілини, максимальні глибини тут не перевищують 1,5 м.

Локальне збільшення глибин має місце в самому гирлі лиману в районі протоки, що з'єднує лиман з морем (до 6 м).

У гідроекологічному стані Дністра та Дністровського лиману можна виділити три періоди. Перший – до зарегулювання стоку, коли гідролого-гідрохімічний режим формувалася природними факторами. У цей період значні коливання водного стоку були пов'язані з таненням снігів та частими зливами у водозбірному басейні. Другий - часткового зарегулювання стоку, коли введення в дію Дубосарського водосховища і ГЕС в 1954 р. призвело до зниження швидкості течії, зменшення каламутності води. Третій – введення в дію Дністровського водосховища та ГЕС у 1987 р. У цей період водний режим середнього Дністра вважається повністю зарегульованим.

До факторів негативного впливу антропогенної діяльності належить забудова берегової зони. Вплив господарських, промислових, курортних будівель без урахування основних закономірностей розвитку узбереж'я на абразійних та абразійно-обвальних берегах проявляється в активізації розмивання у зв'язку з додатковими навантаженнями на тераси та берегові обриви, які складені пухкими відкладеннями (район с. Шабо, наприклад). Досить велика інтенсивність абразійних процесів на деяких ділянках визначає необхідність виділення охоронної зони, де будь-яке будівництво має бути заборонено: це поверхні зсувних терас, пляжі, поверхні кіс і пересипи. Ці акумулятивні форми є нестійкими у зв'язку з різко вираженим дефіцитом пляжоутворюючих наносів.

Список використаної літератури

1. Тимченко В. М. Эколого-гидрологические исследования водоемов Северо-Западного Причерноморья : монография. Киев: Наук. думка, 1990. 240 с.
2. Шуйский Ю. Д. Физическая география устьевой области Днестра : монография. Одесса: Астропринт, 2013. 328 с.
3. Pyin Y. P., Berlinskiy N. A. Nutrients input from the riverine sources to the Black Sea by direct measurements. Abstracts of 1st Biannual Scientific Conference "Black Sea Ecosystem 2005 and Beyond" (8-10 May 2006, Istanbul, Turkey). Commission on the Protection of the Black Sea Against Pollution, 2006. Pp. 142-143.
4. Многолетняя изменчивость биогенного стока Днестра/ Берлинский Н. А. и др. Эколого-экономические проблемы Днестра: сб. научн. статей / отв. ред. В.М. Небрат. Одесса: ИНВАЦ, 2006. С. 12-15.